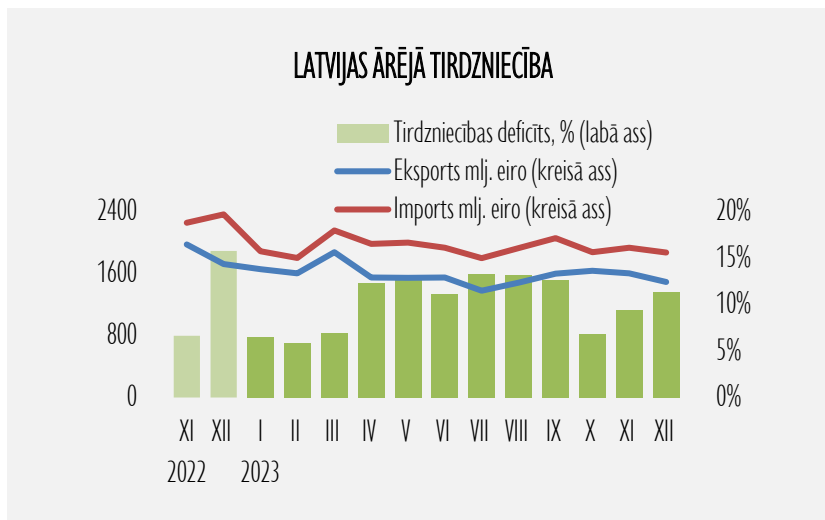

Par Latvijas ārējo tirdzniecību 2023.gada decembrī

Decembrī gada griezumā samazinājās gan preču eksports, gan imports

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2023.gada decembrī gada griezumā preču eksporta vērtība faktiskajās cenās samazinājās par 13,4%. Preču importa vērtība šogad decembrī gada griezumā bija par 20,9% mazāka kā pirms gada. Tirdzniecības deficīts decembrī sastādīja 11,3%. Eksporta vērtības samazinājums gada griezumā joprojām ir saistāms ar eksporta cenu samazinājumu, kā arī bāzes efektu. Pēdējo mēnešu attīstības tendences rāda, ka eksporta krituma tempi samazinās.

Decembrī gada griezumā, jau desmito mēnesi, turpināja ievērojami samazināties minerālo produktu eksporta vērtība. Šis samazinājums būtiski ietekmēja kopējo eksporta vērtības kritumu. Ievērojami saruka arī koksnes un tās izstrādājumu eksporta vērtība, mērenāk – elektroierīču un iekārtu, graudaugu kultūru, kā arī dzelzs un tērauda izstrādājumu eksports. Savukārt pieauga dzelzs un tērauda, dārzeņu, eļļas augu, labības, miltu un piena izstrādājumu sēklu un sauszemes transportlīdzekļu eksporta vērtība.

Decembrī gada griezumā par 10,6% samazinājās eksports uz **ES valstīm**. Eksporta vērtība straujāk samazinājās uz Somiju (minerālie produkti, koksne), Lietuvu (minerālie produkti), Zviedriju, Dāniju (uz abām – koksne) un Vāciju (minerālie produkti, koksne). Savukārt eksports pieauga uz Spāniju (graudaugi, dārzeņi) un Portugāli (graudaugi).

Decembrī turpināja būtiski samazināties eksports uz **NVS valstīm** – par 26,8%. Saruka eksports uz Krieviju (mehānismi un ierīces, elektroierīces un iekārtas, dzērieni). Vairāk nekā 40% no visa eksporta uz Krieviju joprojām sastāda dzērienu eksports. Tāpat tiek eksportēti farmācijas produkti, apģērbi un piederumi, parfimērijas un kosmētikas līdzekļi, kā arī citas sankciju sarakstā neiekļautas preces. Savukārt eksports pieauga uz Uzbekistānu (farmācijas produkti).

Eksports decembrī samazinājās arī uz **pārējām valstīm** – par 15,7%. Šajā valstu grupā straujāk eksporta vērtība samazinājās uz Nigēriju, Tanzāniju un Saūda Arābiju (uz visām – graudaugi). Savukārt eksporta vērtība pieauga uz Dienvidāfriku, Kongo, Kamerūnu (uz visām – graudaugi) un Ukrainu (neatšifrētas preces).

Decembrī gada griezumā, līdzīgi kā eksportā, importa vērtības kritumu lielākoties noteica minerālo produktu importa vērtības samazinājums. Tā saruka jau vienpadsmito mēnesi pēc kārtas. Samazinājās arī lidaparātu, to daļu, mehānismu ierīču un elektroiekārtu, kā arī sauszemes transportlīdzekļu imports. Savukārt pieauga dzelzceļa transporta, to daļu, farmācijas produktu, eļļas augu sēklu un lopbarības importa vērtība.

Kopumā 2023.gadā preču eksports faktiskajās cenās bija par 11,2% mazāks nekā pirms gada. To būtiski ietekmēja minerālo produktu un koksnes un tās izstrādājumu eksporta vērtības samazinājums. Tāpat

mazāk tika eksportētas elektroierīces un iekārtas, graudaugu kultūras, dzelzs un tērauda izstrādājumi, kā arī mehānismi un ierīces. Nedaudz straujāk – par 12,5% 2023.gadā samazinājās preču imports. To, līdzīgi kā eksportu, būtiski ietekmēja minerālo produktu importa vērtības kritums. Mērenāk samazinājās koksnes un tās izstrādājumu, kā arī dzelzs un tērauda imports. Tirdzniecības deficīts 2023.gadā sastādīja 10,1% no kopējā tirdzniecības apgrozījuma.

Eksporta izaugsme 2024. gada pirmajos mēnešos visdrīzāk saglabāsies vāja. Paredzams, ka pozitīva eksporta izaugsme atgriezīsies 2024. gada 2.ceturksnī. To joprojām turpinās ietekmēt ierobežots ārējais pieprasījums un ģeopolitiskā nenoteiktība. Šajā situācijā ir būtiski turpināt meklēt jaunas piegāžu iespējas un preču noieta tirgus.